

Agata Ludzis-Todorov

Gdzie i jak długo żyje blogowy post? : blogi w kulturze remiksu

---

Kultura Popularna nr 1 (43), 84-91

2015

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Agata Ludzis-
-Todorov

**Gdzie
i jak
długo żyje blo-
gowy post?**
*Blogi w kultu-
rze remiksu*

Wstęp

Blogi to internetowy fenomen, sieciowe zjawisko – tak postrzega i opisuje je Charlie Gere (2010: 209). Jednocześnie stwierdza (za Brianem McNair'em), że rosnąca liczba blogów i rozpowszechnienie idei blogowania skutkuje kulturowym chaosem (Gere, 2008: 211). Wynika on przede wszystkim z tego, że istnienie blogów i ich postępujący wpływ na opinię publiczną kończy funkcjonowanie pewnego rodzaju paradygmatu kontroli, tradycyjnie przypisywanego mediom głównego nurtu. Blogi, dzięki swojej prostej, przystępnej i w większości bezpłatnej formie, pozwalają zaistnieć różnym głosom i opiniom. Warto jednak podkreślić, że udostępniane na blogach treści (teksty, obrazy, filmy, dźwięki) nie zawsze stanowią prezentację indywidualnych stanowisk blogerów, są miejscem ekspresji ich doświadczeń czy pomysłów. Sieciowe dzienniki bardzo często komentują rzeczywistość znaną z różnorodnych przekazów medialnych – telewizji, prasy, portali internetowych – a także odwołują się do treści innych blogów. Powszechnym zjawiskiem, które również można zaobserwować w blogosferze, jest multiplikacja przekazów, polegająca na wielokrotnym wykorzystaniu treści raz przygotowanej na potrzeby bloga.

Funkcjonowanie każdego bloga opiera się na regularnym publikowaniu postów. Pojedynczy post to doskonały przykład interfejsu strony, który Lev Manovich określił jako odwołanie do innych interfejsów kulturowych, wykształcających się i funkcjonujących w obrębie kultury cyfrowej, remiksu czy ogólniej – kultury przechodzącej proces komputeryzacji.

Celem niniejszego artykułu jest odtworzenie, opis i analiza życia blogowego posta. Pod pojęciem życie, stosowanym w odniesieniu do wpisu na blogu, rozumiem wielowymiarowość i intermedialność jego występowania, a zatem jego obecność w sieci – od momentu pojawienia się pierwszej wzmianki czy informacji na jego temat czy zapowiedzi odnoszącej się do niego, do ostatniego wspomnienia o nim (w założonym czasie, ponieważ post może ożyć nawet po wielu latach od jego stworzenia, na przykład jako wspomnienie blogera, w formie nowego wpisu). Kontekstem do analizy są zwizualizowane korelacje dwóch wybranych polskojęzycznych blogów z innymi serwisami internetowymi. Korelacje te wpływają na powstanie obszaru blogowania zakreślającego ramy występowania posta i jednocześnie stwarzają potencjalną przestrzeń jego żywotności. W artykule podjęta zostanie próba odpowiedzi na pytania: Co bloger robi z postem? Co z postem robią jego odbiorcy? Gdzie i jak długo występuje – żyje – dany post? Poszukiwanie odpowiedzi na tak postawione pytania będzie się odbywać w odniesieniu do takich zjawisk kulturowych jak *sampling*, remiks i kolaż¹. Pozwalają one dostrzec w kulturze cyfrowej i wytwarzanych przez nią obiektach kulturowych proces przeformatowania już wcześniej istniejących treści i tworzenia nowych za ich pomocą.

Sekwencja wytnij-wklej

Sieciowe zasoby powiększają się w bardzo szybkim tempie. Jak zauważa Piotr Celiński:

¹ Sampling, remiks i kolaż rozumiem tu (za Aldoną Kopkiewicz) jako praktyki kulturowe i strategie wytwórcze, mające swoje źródła w specyficznych praktykach artystycznych, opierające się na wielokrotnym przetwarzaniu raz wytworzonej treści (autorskiej lub zapożyczonej).

[...] najszybciej rosnąca część dostępnych w cyberprzestrzeni zasobów to obecnie także dane i informacje pochodzące od samych użytkowników. Wykorzystują oni bardzo chętnie multimedialny, interaktywny i otwarty potencjał tkwiący w cyberświecie [...]. (Celiński, 2010: 131)

Blogi to obiekty nowych mediów, a zarazem obiekty kulturowe, na przykładzie których można zaobserwować wszystkie wymienione przez Celińskiego cechy: szybkość wzrostu ilości danych (nowe posty, aktualizacje), interaktywne uczestnictwo użytkowników (blogowanie, śledzenie, komentowanie, lajkowanie), sieciowość relacji (skorelowanie bloga z innymi serwisami internetowymi), remiks i kolaż (bazowanie na innych obiektach kulturowych, wykorzystywanie dostępnych treści).

Podstawą dla wszelkich zjawisk i procesów związanych z wykorzystaniem istniejących treści, takich jak kolaż, *sampling* czy remiks, jest polecenie wytnij-wklej. Jest to sekwencja dobrze znana niemal wszystkim użytkownikom współczesnych interfejsów, korzystającym z nich zarówno dla celów zawodowych, jak i rozrywkowych.

Lev Manovich zwrócił uwagę na to, że polecenie wytnij-wklej unieważnia wiele tradycyjnych podziałów, na przykład podział na sztuki przestrzenne i czasowe, rozróżnienie skali czy wreszcie podział na poszczególne media. Jednocześnie znajduje ono swoje zastosowanie w odniesieniu do wielu obiektów kulturowych: tekstów, obrazów ruchomych i nieruchomych, dźwięków, obiektów trójwymiarowych, pojedynczych pikseli i całych cyfrowych filmów. Autor *Języka nowych mediów* umiejscawia kwestię wycinania i wklejania w kontekście języka kulturowych interfejsów:

Projektant mediów cyfrowych może swobodnie łączyć strony i wirtualne kamery, spisy treści i ekrany, zakładki i punkty widzenia kamery. Nie będąc już osadzone w konkretnym tekście lub filmie, strategie te dryfują po naszej kulturze, czekając ponownie na ich użycie w innym kontekście. (Manovich, 2006: 152)

Jednocześnie Manovich przestrzega przed trywializowaniem wytworów powstałych jako efekt takich przeformatowań oraz podchodzeniem do nich jedynie krytycznie – obiekty te mogą być co prawda banalne, ale w wyniku remiksu może powstać także coś genialnego.

Przyglądając się wybranym postom pochodzącym z polskojęzycznych blogów, chciałabym – pod wpływem przytoczonych wcześniej słów Manovicha – uniknąć wartościowania i oceny tego, czy blogi jako obiekty kulturowe, do których stworzenia wykorzystano sekwencję wytnij-wklej, są mniej lub bardziej wartościowe od innych zasobów. Pragnę potraktować je jako teksty intermedialne i zwrócić uwagę na wielopłaszczyznowość struktury blogowego posta w kontekście remiksu jako jednego z dominujących podejść do twórczości w internecie.

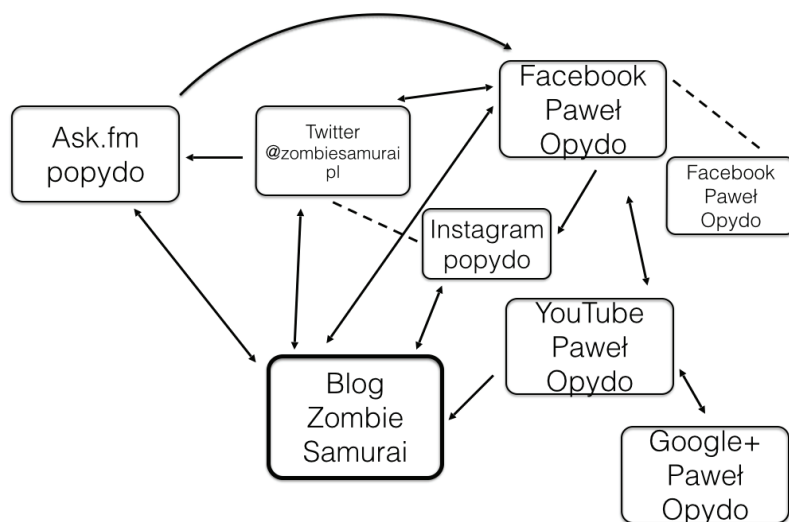
Życie blogowego posta

Blogowe posty żyją w dwojakim znaczeniu. Po pierwsze są obecne w przestrzeni mediów społecznościowych, którą bloger kreuje wokół swojego bloga lub wokół

własnej osoby. Pracy nad postem, jego zaistnieniu, przypomnianiu o nim i zabiegom promocyjnym towarzyszy szereg komunikatów, przybierających różne formy. Pojawiają się one przede wszystkim na portalach: Facebook, Twitter, Instagram czy Google+, ale nie tylko. Wraz ze zwiększającą się liczbą serwisów, portali i aplikacji, rozszerza się także przestrzeń blogowania, a tym samym potencjalna sfera do zaistnienia posta. Po drugie post może być nieustannie zmieniany, poprawiany i aktualizowany, a nawet tworzony na żywo, na oczach czytelników bloga. Oba znaczenia życia blogowego postu nie wykluczają się wzajemnie, mają jednak zupełnie inną naturę, dlatego trudno uznać je za komplementarne.

Relacja na blogu

Przykłady postów, które ożywają niemal na oczach czytelników, znajdziemy na blogu Zombie Samurai (www.zombiesamurai.pl). Blog ten działa od września 2010 roku, a jego autorem jest Paweł Opydo. Schemat korelacji tego bloga z innymi serwisami nowych mediów kształtuje się następująco (schemat przedstawia stan na 28 maja 2014 roku):

Obraz 1. Schemat korelacji bloga Zombie Samurai.

Zwizualizowana korelacja bloga nakreśla przestrzeń żywotności poszczególnych postów. Ta kwestia zostanie szczegółowo opisana na przykładzie drugiego bloga, w dalszej części artykułu. Teraz chciałabym zaprezentować posty o charakterze intermedialnym i intertekstualnym, które strukturalnie i treściowo bazują na sekwencji kopiuj-wklej.

Jan van Dijk zwrócił uwagę na to, że:

Cyfryzacja oznacza, że każdy obiekt może zostać przetłumaczony na pojedyncze bajty składające się z łańcuchów zer i jedynek (zwanymi bitami). Procesowi temu podlegają obrazy, dźwięki, teksty i dane, które mogą być wytwarzane oraz konsumowane w oddzielnych porcjach

lub dowolnie ze sobą łączone i wyświetlane na ekranie monitora (ewentualnie w połączeniu z dźwiękiem). (van Dijk, 2010: 267)

Przykładem takiego połączenia są posty oznaczone przez blogera Pawła Opydo tagiem „na żywo”. Znajdziemy wśród nich komentarze do różnych wydarzeń, na przykład do rozdania Oscarów czy finału konkursu Eurowizji, ale także do zdarzeń, *eventów*, które kreuje sam autor, jak choćby relacja z czytania (przez niego) *Pięćdziesięciu twarzy Greya*. Posty te odznaczają się ironicznym podejściem autora do danego obiektu kulturowego, który został przez niego wybrany jako temat do zrealizowania czy zrelacjonowania, ale także względnie stałą strukturą: tytuł, lead, wprowadzenie, odwołanie do fanpage'a lub link to innego materiału z serii, relacja z wydarzenia z zaznaczeniem odcinków czasu, składająca się z referencji intertekstualnych (cytaty, linki, zdjęcia) oraz komentarzy autora.

Jednym z obiektów kulturowych, który blogger wybrał do zrelacjonowania, był pierwszy odcinek drugiego sezonu programu *Warsaw Shore – Ekipa z Warszawy*, emitowanego przez stację MTV. Program rozpoczynał się o godzinie 23.00 (20 kwietnia 2014 roku), relacja na blogu Zombie Samurai zaczęła się wcześniej – o 20.25. Paweł Opydo na bieżąco informował czytelników o tym, jak przygotowuje się do obejrzenia pierwszego odcinka nowego sezonu, a także odwoływał się do tego, co aktualnie dzieje się na telewizyjnym ekranie. Skąd czytelnicy bloga wiedzieli, że takie wydarzenie jak relacja na żywo będzie miało miejsce? Z wcześniejszych komunikatów zamieszczonych przez blogera na serwisach Facebook, Twitter i Instagram, a także z krótkiego posta na blogu. Tekstowej promocji tego wydarzenia dopełniało zdjęcie jednego z uczestników *Warsaw Shore* – charakterystycznego Trybsona. Punktem kulminacyjnym była oczywiście relacja z programu telewizyjnego, w czasie bliskim rzeczywistości. Od momentu startu odcinka post był uaktualniany co kilka minut. Autorskie komentarze i spostrzeżenia przeplatały się z cytatami wypowiedzi uczestników, a całość uzupełniały materiały wizualne (*printscreeny*) z urywkami programu telewizyjnego. Relacja z odcinka telewizyjnego *show* na blogu to kolaż, nowy obiekt medialny (kulturowy) składający się z wycinków, sampli, pochodzących z różnych innych obiektów. Jest to przekaz niezwykle dynamiczny, a także stawiający przed odbiorcami określone wymagania. Do jego odczytania niezbędna jest znajomość kontekstów – zarówno specyfiki programu *Warsaw Shore – Ekipa z Warszawy*, jak i ironicznej konwencji, w której blogger tworzy swoje relacje na żywo. Warto również zwrócić uwagę na ograniczenia techniczne, które wynikają z częstego uaktualniania danego postu. Blogger umieścił informację o tym, że aby zobaczyć nowe wpisy, czytelnicy muszą samodzielnie, ręcznie, odświeżać stronę. Wymagana jest zatem dodatkowa interakcja ze strony czytelników bloga, z którą nie mają do czynienia podczas tradycyjnego kontaktu z blogowym interfejsem.

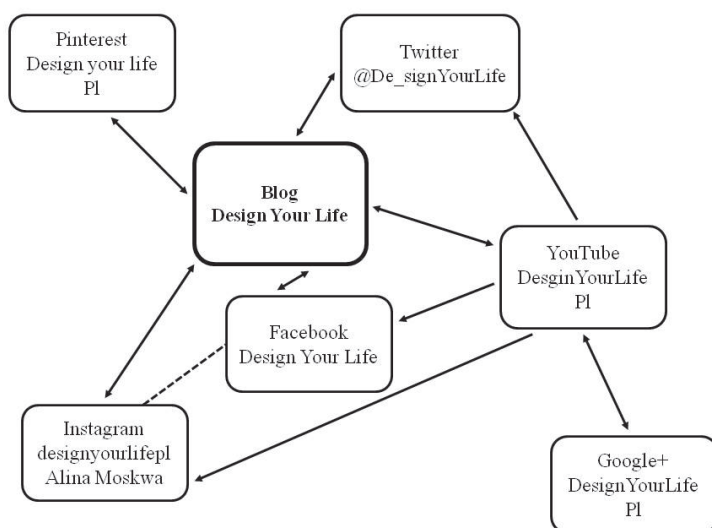
Mechanizm przygotowania treści pozostałych postów oznaczonych tagiem „na żywo” jest bardzo podobny. Tym, co się zmienia, jest zestawienie mediów współtworzących dany post, dostarczających do niego materiałów (na przykład telewizja-internet, książka-internet). Tworzy to intermedialną przestrzeń, którą Zbigniew Bauer, w przedmowie do polskiego wydania *Języka nowych mediów*, określił cechą charakterystyczną dzisiejszej kultury – wszystkie wytwory kultury są bazą, a stosowne maszyny, interfejsy i oprogramowanie pozwalają stworzyć z nich nowe jakości i nowe formy kultury.

Sieć połączeń (gdzie i jak długo?)

Druga wyszczególniona w niniejszym artykule forma życia posta, jest ściśle związana z aktywnością blogera w serwisach społecznościowych. Sieć połączeń pomiędzy blogiem a wspomnianymi serwisami wyznacza przestrzeń w obrębie której żyje post, a także determinuje formę tej żywotności. W szerszym kontekście sytuację tę można określić do kolejnego fenomenu kultury cyfrowej, o którym Charlie Gere pisze:

The transformations in the media brought about by new technologies are transforming how we think about ourselves. In particular we are no longer passive consumers of the media, but, increasingly, also actively producers. (tłum. wł. „Przemiany w świecie mediów, spowodowane nowymi technologiami, wpływają także na nasz sposób myślenia o nas samych. Należy zauważyć, iż nie jesteśmy już biernymi odbiorcami mediów, ale coraz częściej również ich aktywnymi producentami”). (Gere, 2008: 213)

Przestrzeń blogowania można zwizualizować za pomocą schematu korelacji bloga z innymi serwisami nowych mediów. Bazą dla analizy formy życia posta, która wynika z takiej sieci połączeń, będzie blog Design Your Life (www.designyourlife.pl), prowadzony od kwietnia 2012 roku przez Alinę Moskwę. Schemat korelacji tego bloga prezentuje się następująco (schemat przedstawia stan na 28 maja 2014 roku):

Ryc. 2. Schemat korelacji bloga Design Your Life.

Jedną z kategorii tematycznych na blogu Design Your Life są posty poświęcone metamorfozom wnętrz. Czytelnicy bloga mogą przysyłać Alinie Moskwie zdjęcia swoich mieszkań, na ich podstawie blogerka przygotowuje propozycję nowej aranżacji i dzieli się inspiracjami, które pozwolą ją realizować. Nadtytuł tej serii postów brzmi: „Design Your Space”. Jest ona kolażem złożonym ze zdjęć wnętrz do metamorfozy (przesłanych przez czytelników), fotografii pochodzących z różnych innych źródeł, które autorka bloga zestawia ze sobą jako zbiór inspiracji (na przykład z serwisu Pinterest), szkiców nowego planu umeblowania danego wnętrza (wykonanych odręcznie lub przy użyciu odpowiedniego programu), tekstu, a także linków do innych postów na blogu lub zewnętrznych zasobów sieciowych. Wpisy z tej serii charakteryzują się zatem wyjątkową interaktywnością i aktywną relacją blogerki z jej czytelnikami. Powstanie, tematyka, a także niektóre elementy treści pochodzą właśnie od nich.

Posty te charakteryzują się długą żywotnością w przestrzeni blogowania wykreowanej przez Alinę Moskwę. Przykładem popierającym to spostrzeżenie jest post *Design Your Space: zmiany w salonie z jadalnią*. Na blogu został on opublikowany 6 stycznia 2014 roku, jednak jego życie zaczęło się dwa dni wcześniej. Blogerka poinformowała na fanpage’u o tym, że chce przygotować nowy post z serii „Design Your Space”. Napisała, że przegląda maile od czytelników zawierające propozycje wnętrz do metamorfozy, a także wprost zapytała odbiorców, przemianę jakiego wnętrza chcieliby zobaczyć. Dwa dni później, jeszcze przed publikacją posta, zarówno na Facebooku, jak i na Instagramie pojawiły się krótkie relacje blogerki z pracy nad nim. Materiały te zostały wzbogacone zdjęciami, które następnie pojawiły się w poście, a także fotografiami miejsca pracy Moskwy i wykorzystywanych przez nią narzędzi. 7 stycznia, posługując się główną ilustracją tego posta, za pośrednictwem fanpage’a, Moskwa przypomniała czytelnikom o nowym tekście na blogu (ponownie zachęciła do interakcji i zapytała, czy już go widzieli). Wszystkie komunikaty, łącznie z samym postem, spotykały się z żywą reakcją odbiorców, stosowną do danego medium: komentarzami (na blogu, Facebooku i Instagramie), lajkami (na Facebooku i Instagramie). To jednak nie koniec życia tego konkretnego posta. Trzy miesiące później (8 kwietnia 2014 roku) blogerka ponownie poinformowała za pośrednictwem fanpage’a o zamiarze przygotowania posta z serii „Design Your Space”, zapytała swoich odbiorców o ich preferencje i, jako przypomnienie, zamieściła link do wpisu z 6 stycznia, wraz z uprzednio przygotowanym do niego zdjęciem.

Raz przygotowana treść blogowego postu składająca z wielu różnorodnych elementów, może być zatem wykorzystana przez blogera wielokrotnie. Bazując na niej jako całości, a także wykorzystując poszczególne jej elementy, autor może – przystosowując treść do wymogów danego medium – zagospodarować przestrzeń nowomediów sieci stworzonej wokół bloga. Takie praktyki korespondują ze stanowiskiem, które przyjął Jan van Dijk, opisując wpływ technologii cyfrowej na kulturę. Wyróżnił on sześć aspektów takiego wpływu: standaryzację i zróżnicowanie się kultury, fragmentaryzację, mieszanie się kultur, przyspieszenie, wizualizację kultury i zwiększenie liczby wytworów kulturowych. W przypadku blogów rozpatrywanych jako obiekty kulturowe szczególnie znamienne wydaje się spostrzeżenie dotyczące jednoczesnej standaryzacji i różnicowania się kultury. Badacz wyjaśnia wewnętrzną sprzeczność tego punktu:

Rośnie zasób treści, z których jednostka może czerpać, choć równocześnie coraz bardziej się one do siebie upodabniają. Wszystko jest ułożone w podobne struktury (menu). Środowisko multimedialne łączy w sobie uprzednio odrębne źródła informacji. (van Dijk, 2010: 268)

Podsumowanie

„Dziś nauczymy się *mashupowania*. W sam raz dla nas, mój kolego, ze starego coś nowego” – tymi słowami rozpoczyna się film *Kultura remixu* z 2008 roku. Reżyser Brett Gaylor w dynamiczny sposób wprowadza widzów w świat wyodrębniania fragmentów muzycznych z jednej struktury, scalania ich i tworzenia nowego utworu. Proces ten nie jest jedynie domeną muzyki. Jako aktywni użytkownicy internetu spotkamy się z różnorodnymi odmianami łączenia, *mashupowania*, niemal na każdym kroku. Blogosfera dostarcza nam szczególnych przykładów remiksu. Z jednej strony blogerzy, tworząc swoje posty, opierają się na metaforycznym podłożu kultury i adaptują wybrane z niego treści do swoich celów. Z drugiej sami tworzą nowe obiekty kulturowe, które dalej wielokrotnie przetwarzają i wykorzystują przy kolejnych projektach.

Przemieszanie mediów i szeroko pojętej treści jest współcześnie zabiegiem tak oczywistym że aż niezauważalnym. Stanowi esencję twórczości w kulturze rw (*Read-Write*) czyli kulturze zapisu i odczytu. Jak zachęca Larewnce Lessig, warto jednak zdać sobie sprawę z tego, że „[...] twórczość rw nie konkuruje z remiksowanym oryginałem, ani nie osłabia jego rynkowej pozycji. To są dobra komplementarne, a nie konkurencyjne” (Lessig, 2009:64).

BIBLIOGRAFIA

- Celiński P. (2010). *Interfejsy. Cyfrowe technologie w komunikowaniu*. Wrocław.
Dijk J. van. (2010). *Społeczne aspekty nowych mediów*. Warszawa.
Gere Ch. (2008). *Digital Culture*. London.
Lessig L. (2009). *Remiks. Aby kultura i biznes rozkwitły w hybrydowej gospodarce*. Warszawa.
Kopkiewicz A. (2011). Tadeusz Pióro. Poeta wampiryczny, [w]: Gulik M., Kaucz P., Onak L. (red.), *Remiks. Teorie i praktyki. Materiały z konferencji „Ars Electronica. Remixed&Remarked”*. Kraków.
Manovich L. (2006). *Język nowych mediów*. Warszawa.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE:

- www.designyourlife.pl (11.09.2014).
www.zombiesamurai.pl (11.09.2014).

FILMOGRAFIA:

- Kultura remixu (RiP: A Remix Manifesto)*, reż. Brett Gaylor, 2008